

Letno poročilo Kulturno umetniškega društva Transformator za leto 2025

V letu 2025 sta so-zastopništvo v polnosti prevzeli Sanja Kranjc in Tjaša Kosar. Društvo je v tem letu prvič javno objavilo letna poročila na stalnem mestu na spletni strani in s tem povečalo transparentnost (<https://kudtransformator.com/transparentnost/>). Kljub postavljanju skupnih vizij med aktivnimi člani_cami in motivacijskem vikendu, kjer smo se dogovorili o kolektivnem upravljanju društva vseh aktivnih članic_ov na dvomesečnih srečanjih, v letu 2024, se je aktivnost večine članic in članov društva v letu 2025 drastično spremenilo. Nekaterim so se zaključili projekti, povezani z društvom KUD Transformator, drugim so se projekti na svojih matičnih društvih/institucijah povečali.

Temu primerno smo v letu 2025 število prijav in izvajanje projektov zmanjšali. Preostali aktivni člani so: Sanja Kranjc, Tjaša Kosar, Luka Kristić, ki se je društvu pridružil v letu 2024 in Metka Bahlen Okoli. Slednje osebe so se na Občnem zboru članstva zavezale k skupnemu upravljanju, programskemu načrtovanju in izvajanju za prihodnja leta. V letu 2025 smo posodobili akte društva (upravni odbor bodo zdaj sestavljali_e tri aktivni_e člani_ce društva). Nove vizije društva in programski načrti za naslednja 3 leta se postavljajo februarja 2026 ter bodo preostalemu članstvu predstavljeni na naslednjem Občnem zboru v 2026.

1. Splošni del

Društvo je bilo ustanovljeno januarja 2012 iz potrebe po širjenju in nadgrajevanju gledališko-aktivističnega poslanstva z uporabo družbeno angažiranega gledališča, izvajanjem delavnic, izobraževanj, organiziranjem mednarodnih izmenjav in širjenjem družbeno ozaveščenih posameznikov in posameznic. Izvajalci projektnih aktivnosti smo trenerji v tehnikah gledališča zatiranih in drugih praks družbeno angažiranega ter skupnostnega gledališča z večletnimi izkušnjami. Doma in v tujini se udeležujemo izobraževanj, delavnic in treningov za uporabo tehnik gledališča zatiranih, gledališke igre, glasu in giba.

V 2025 smo v KUD Transformator obeležili trinajsto leto dela z metodologijo gledališča zatiranih. Mlade smo dosegli preko rednega programa Ne-festival gledališča zatiranih ter z izvajanjem zakonodajno forumskih predstav po fakultetah s projektom Niti ena več. V letu 2025 smo kot partnerji zaključili projekt mladinskih aktivnosti, My elections - My EU.

Posneli in objavili smo 4 nove izobraževalne podcaste ter izdali novo zbirko Virov za izobraževanje o reproduktivnih pravicah. V letu 2025 smo sodelovali z Radiem Študent, Amnesty International Slovenija, Pravno mrežo za varstvo demokracije, Društvom SOS telefon in Društvom za osveščanje in varstvo - center za antidiskriminacijo OVCA.

Kratek opis gospodarskih, monetarnih, fiskalnih in drugih vplivov na društveno delovanje:

Društvo ima sedež na Glinškovi ploščadi 10, kar je tudi uraden naslov za prejemanje pošte. V lasti nima nobene nepremičnine, niti je ne najema. Vse aktivnosti in sestanke društvo organizira na Zavodu BOB, kjer prostor dobimo v brezplačno uporabo.

2. Opisna poročila o izvedbi programov, dejavnosti, projektov

- 13. NE-FESTIVAL GLEDALIŠČA ZATIRANIH

Ob 13. mednarodnem Ne-festivalu gledališča zatiranih - Caravane edition smo kot temo obravnavali Kam gremo? Ne-festival je potekal od 27. do 31. 8. 2025, tokrat prvič na Mažijevem griču v okolici Domžal. Raznolikih delavnic slovenskih in mednarodnih izvajalcev ter predstav so se udeležili mladi iz Avstrije, Srbije, Gruzije, Hrvaške, Nemčije in Slovenije.

Šlo je za večdnevno srečanje navdušenk in navdušencev nad gledališčem zatiranih, ki so se v naravnem okolju povezali skozi gledališko prakso, aktivno poslušanje, skupnostno bivanje in iskanje odgovorov na pereča družbena vprašanja. Del programa – večerni dogodki in nedeljski program – je bil brezplačno odprt za širšo javnost, predvsem za lokalno skupnost. V okviru nedeljskega programa sta bili na sporedu dve gledališki predstavi za otroke.

Ne-festival je letos sprejel 40 udeleženk_cev.

- Za dolgoletne projekte **Urada za mladino MOL, MAVRICA ŽELJA - Barvamo življenja v časih malodušja, Transformatorjeva akademija gledališča zatiranih in Gledališče za družbene spremembe**, smo financiranja v letu 2025 sicer ponovno pridobili, a smo jih zaradi zmanjšanih kapacitet znotraj društva vrnili in jih za leto 2026 nismo prijavljali.

- Ne! kulturi posilstva

Trajanje: 1.11.2025 - 31.7.2026

Financiranje: Nizozemski-helsinški komite - Catalyst of Change

Magdalene Krivopete, Društvo za osveščanje in varstvo – center antidiskriminacije OV-CA, Amnesty International Slovenije in pridruženi partnerji Društvo SOS telefon, smo v letu 2025 začele z novo skupno kampanjo, ki bo podlaga za prihodnje delo koalicije na področju ozaveščanja o kulturi posilstva v Sloveniji.

Z analizo pravne prakse in poročanja medijev na področju spolnih kaznivih dejanj v Sloveniji bo koalicija pridobila bazo podatkov, iz katerih bo v procesu ustvarila:

- Podrobno analizo, ki bo predložena institucijam in medijem ter bo zajemala področje spolnih kaznivih dejanj v Sloveniji;
- Magdalene Krivopete bodo sodne bizarnosti prelile v video skeče;
- Infografike in video skeči bodo del skupne ozaveševalni kampanji na družbenih omrežjih;
- To vključuje tudi tiskanje naših nalepk, ki pojasnjujejo elemente kulture posilstva in ravni spolnih kaznivih dejanj v Sloveniji, ki jih bodo Magdalene razdelile med kampanjo;
- Na podlagi vseh pridobljenih informacij in analiz bo koalicija oblikovala pet ključnih zahtev za bolj pravično sojenje v primerih posilstva v Sloveniji, ki jih bodo predložile pravosodnim institucijam, policiji in medijem.

[Ne! kulturi posilstva – KUD Transformator](#)

- Zaščitimo reproduktivne pravice

Trajanje: 1.3.2025 - 30.9.2025

Financiranje: SLOGA - Proteus Micro grant

Zaščitimo reproduktivne pravice je z mini grantom dopolnjeval [projekt Niti ena več](#). Omogočil je oblikovanje zakonodajne (metabolične) celice s strokovnjakinjami s področja reproduktivnih pravic žensk, s čimer nas je podprl pri izvedbah nove zakonodajne forumske predstave o reproduktivnih pravicah v srednjih šolah in na fakultetah, ustvarjene znotraj projekta Niti ena več. S študentkami_i iz Ljubljane in Kopra smo oblikovale zakonodajne predloge, jih predale v pravniško in grafično oblikovanje ter vzpostavile dialog z odločevalkami_ci (predsednicami_ki komisij 1. in stopnje, ki odločajo o splavih po 10. tednu), z namenom predstavitve in širjenja predlogov med zakonodajalci_kami in področnimi institucijami. Dialog smo posnele kot radijsko oddajo, ki je skupaj z zakonodajnimi predlogi na voljo tukaj:

[ZAŠČITIMO REPRODUKTIVNE PRAVICE – KUD Transformator](#)

- Niti ena več

Trajanje: 1. maj 2024 - 31.7.2025

Financiranje: PROTEUS - Transatlantic Foundation v sodelovanju z EU

V projektu Niti ena več so Magdalene Krivopete pripravile novo zakonodajno forumsko predstavo o reproduktivnih pravicah Nisi sama, ne rabiš bit mama, in sicer z 8 ženskami različnih starosti (skozi 4 celodnevne delavnice), v produkciji s feministično oddajo na Radiu Študent, Sektor Ž, smo posneli serijo 4 izobraževalnih podcastov za mlade v sodelovanju z ustvarjalkami feministične oddaje Sektor Ž na Radiu Študent in z ozaveševalno kampanjo

skupaj z Amnesty International Slovenija dosegli 130 tisoč oseb na družbenih omrežjih. V sklopu projekta smo ustvarile izobraževalna orodja za delo na tej tematiki z mladimi in dogovore o njihovi uporabi z izobraževalnimi institucijami v Sloveniji. Znotraj projekta so konec 2024 pridobile še small grant PROTEUS za nadgradnjo, in sicer Zaščitimo reproduktivne pravice, ki se je začel s 1. 3. 2025.

Spletna stran: <https://kudtransformator.com/portfolio-item/niti-ena-vec/>

Podcasti: <https://kudtransformator.com/ozavescevalna-kampanija-niti-ena-vec/>

Viri za izobraževanje o reproduktivnih pravicah:
<https://kudtransformator.com/wp-content/uploads/2026/01/nitiena-vec.pdf>

Celoten proces zakonodajno forumske predstave:

My elections - my EU

Št. projekta: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Trajanje: 1.11.2023 - 31.10.2025

Financiranje: ERASMUS+

Partnerji: Sudwind, Avstrija (nosilec projekta), FUORI - Verein für performative Kunst, Avstrija, Ekumenická akademie, z. S., Češka, Prosvěta s.r.o., Češka, Kulturno-umetniško društvo Transformator, Slovenija, Društvo Humanitas, Slovenija Teatro Atlante Cooperativa Sociale Art, Italija, CESIE, Italija, Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie, Poljska, Fundacja Sztukmistrze, Poljska.

Koordinatorica projekta je bila Maca Svete, izvajalec treningov/delavnic pa Jaka A. Vojevec

Moje volitve – Moja EU si je prizadeval okrepiti udejstvovanje in aktivno državljanstvo mladih z umetniškimi metodami, izboljšati njihove ustvarjalne in novinarske spretnosti, dvigniti njihovo samozavest ter jih opolnomočiti, da svojim novim predstavnikom v Bruslju izrazijo in predstavijo svoje politične zahteve ter stališča o vročih temah podnebne krize in migracij.

Ozadje: Projekt je odgovoril na potrebo po udeležbi mladih na evropskih volitvah leta 2024 in spodbujal kritično razpravo o vročih temah volitev v EU.

Cilji

- Izboljšanje ustvarjalnih in novinarskih veščin ter dvig samozavesti mladih z ustvarjalnimi in novinarskimi usposabljanji,
- Opolnomočenje mladih za razumevanje in kritično razmišljanje o evropskih volilnih programih ter za razvoj lastnih zahtev na podlagi resničnih izkušenj in raziskanih dejstvih,

- Razvoj metodologij in gradiv za usposabljanje, prilagojenih potrebam mladinskih delavcev, mladinskih organizacij in umetnikov na področju aktivnega državljanstva, ustvarjalnega izražanja in izražanja političnih zahtev mladih.

V projektu je sodelovalo približno 25 mladih iz petih evropskih držav, ki so obravnavali_e ključna vprašanja o migracijah in podnebnih spremembah. Po letu dela, več kot 20 lokalnih in nacionalnih delavnicah, organiziranih v Italiji, Sloveniji, Avstriji, Češki republiki in Poljski, ter 3 mednarodnih delavnicah, organiziranih v Italiji (Lampedusa), Avstriji (Zicksee) in Belgiji (Bruselj), je mladinska ekipa Moje volitve – Moja EU! zaključila svoje potovanje v Evropskem parlamentu z umetniško-političnim performansom pred novoizvoljenimi poslanci Evropskega parlamenta.

Z 31. 10 2025 se je projekt uspešno zaključil z naslednjimi rezultati projekta:

Spletna stran projekta: <https://voicesthroughwater.eu/>

Video materiali mladih:

<https://youtube.com/playlist?list=PLBgbUra582R4mhSpVcWoX00aadYs-YcKG&si=mlDYgfZFVhK8DnLL>

Priročnik Voices through Water:

<https://voicesthroughwater.eu/toolkit/>

PRODUKCIJE

So-financiranje: MOL kultura, Ministrstvo za pravosodje, Festival Bobri, Zavod Novo mesto, Kulturni dom Škocjan in PROTEUS - Transatlantic Foundation v sodelovanju z EU.

V letu 2025 smo imeli post-produkcije predstav Vrvica, ki je rešila svet, KRIK: Prvi glas ter premierno predstavo Nisi sama, ne rabiš bit mama s ponovitvami znotraj projekta Niti 1 več.

Ustvarili pa smo tudi veliko video in audio produkcij ter jih tematsko sprotno arhivirali na Youtube in Spotify kanalu društva ter spletni strani.

NISI SAMA, NE RABIŠ BIT MAMA

Gledališka predstava Nisi sama, ne rabiš bit mama rekonstruira postopek želene prekinitve nosečnosti po 10. tednu v Ljubljani. V kratki resnični zgodbi se protagonistko spremlja na poti prekinitve nosečnosti vse do zadnje postaje pred medicinskim postopkom, razgovorom s komisijo na prvi stopnji. Na tej točki se vključi občinstvo, ki kot skupnost presoja o morebitnih nepravilnostih, spreminja prizore v zgodbi in na podlagi tega predlaga zakone za izboljšanje človekove pravice.

Ali je uporabnica v procesu dobro podprta in informirana? Kako je sploh urejena zakonodaja na tem področju? Ali komisija ravna po zakonih?

Na tej točki se vključi občinstvo, ki kot skupnost presoja o morebitnih nepravilnostih, spreminja prizore v zgodbi in na podlagi tega predlaga zakone za izboljšanje človekove pravice. Ti gredo v kategorizacijo v metabolično celico s strokovnjakinjami na licu mesta, ki oblikujejo glavne kategorije predlogov, o katerih neposredno glasujemo vse_i zbrane_i.

Predstave:

- 4. 2026, PLAC, Ljubljana - študentke_i andragogike in pedagogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani
- 7. 5. 2026 na Pedagoški fakulteti v Kopru
- 12. 5. 2026 v Hiši EU, javna uprizoritev s študentkami_i socialnega dela v Ljubljani

Skupno smo dosegle 130 mladih bodočih strokovnjakinj_ov.

Zakonodajni predlogi:

https://kudtransformator.com/wp-content/uploads/2025/07/pdf_predlogi_zakona.pdf

Celoten proces gledališča zatiranih v projektu:

<https://kudtransformator.com/z-gledaliscem-zatiranih-o-reproduktivnih-pravicah/>

Posnetek zakonodajno forumske predstave:

https://www.youtube.com/watch?v=LynpcoU6FSc&list=PLpKnvntpaslPz3XU0UEmDz_70tox-bYJC

KRIK: Prvi glas

Trajanje: 18.11.2022 - 28.11.2026

Financiranje: MOL in Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije

Vsebina:

Avtorski projekt KRIK: PRVI GLAS problematizira temo spolnih zlorab otrok, ki jo s predstavo kot umetniško gesto postavlja v ospredje družbenega diskurza. Prizadeva si za prekinitev molka in detabuizacijo obravnave žrtev spolnega nasilja. Statistike kažejo, da je v povprečju vsak peti posameznik doživel vsaj neko obliko spolnega nadlegovanja, med katerimi se jih največ zgodi v družinskem okolju ali s strani oseb, ki jim zaupamo. Zakonska zaščita posameznikov je še vedno minimalna, javnost pa dialog o spolnem nasilju prav tako potiska v ozadje. Predstava se zato tematike loteva raziskovalno, z namenom preizpraševanja civilizacijskih in etičnih vzorcev, ter si prizadeva za destigmatizacijo žrtev spolnih zlorab. Spodbuja razmislek o prezrtih temah in jih uvaja v javni diskurz.

Dogodek sestavljata dva dela; predstava, ki vprašanja zlorabe razpira skozi gledališko formo, ter vsakokratni pogovor med občinstvom in strokovnjaki za psihološko in pravno pomoč (Združenje za MOČ), ki se odziva na obravnavane teme. Projekt je zastavljen kot živ organizem, ki se razvija skozi ponovitve predstave in pogovore z raznolikimi občinstvi. Ob obisku predstave vsak gledalec prejme tudi brošuro, v kateri so strokovni in umetniški članki, vezani na temo predstave.

V letu 2025 je projekt med drugim dosegel tudi izvedbo na Vrhovnem sodišču v Ljubljani, kjer so ustvarjalci problematiko obravnav primerov spolnih zlorab v sodnem sistemu nagovorili tudi s sodniki, tožilci in odvetniki.

Ponovitve predstave v 2025:

- **26. november 2025** (Cankarjev dom Vrhnika)
- **27. november 2025** (Vrhovno sodišče v Ljubljani)
- **28. november 2025** (Dom krajanov Lavrica)

Projekt KRIK izvaja kolektiv Reaktor, ki ga sestavljajo mladi do 29. leta starosti in si zadaja sledeče cilje:

- ozaveščati družbo o vseprisotnosti spolnih zlorab in o pomembnosti spolne nedotakljivosti
- zmanjšati število primerov spolnih zlorab
- opolnomočenje žrtev spolnega nasilja
- spodbujanje mladostnikov k kritičnemu mišljenju in komunikaciji o varni spolnosti
- uporabo umetnosti v namene aktivizma za človekove pravice in enakopravnost

Projekt je imel osem izvedb predstave KRIK v letu 2024:

- 7. februar 2024 (Ljubljana, prostori AGRFT UL)
- 9. februar 2024 (Ljubljana, prostori AGRFT UL)
- 9. maj 2024 (Kulturni dom Medvode)
- 18. junij 2024 (III. gimnazija Maribor, prva ponovitev)
- 18. junij 2024 (III. gimnazija Maribor, druga ponovitev)

- 19. junij 2024 (III. gimnazija Maribor, tretja ponovitev)
- 12. november 2024 (Ljubljana, Mini Teater)
- 29. november 2024 (Ljubljana, Cankarjev dom, 30. obletnica Združenja za MOČ)

VRVICA, KI JE REŠILA SVET

Predstava *Vrvica, ki je rešila svet* obuja tradicionalni način pripovedovanja zgodb s pomočjo figuric iz vrvic. Pripoved izhaja iz bogate inuitske mitologije in otroke popelje od nastanka sveta pa vse do današnjih dni. Ves ta čas sožitje ljudi z naravo spremljajo Kalupaliki, bitja iz inuitske mitologije z zeleno kožo in dolgimi kremplji, pol ribe pol ljudje. Kalupaliki v zgodbi varujejo naravo in skrbijo za ravnovesje med njo in človekom, s svojo grožnjo pa opozarjajo, kako nevarno je, če se ravnovesje poruši. Predstava skozi starodavno pravljično nagovarjanje gledalce, naj se zavejo nevarnosti, ki jo predstavljajo podnebne spremembe, in kaj lahko sami naredijo, da do nje ne bi prišlo.

Predstave v letu 2025:

- 17. 3. 2025 (Festival Bobri, Ljubljana) 3x
- 14. 7. 2025 (Zavod Novo Mesto)
- 21. 10. 2025 (KD Škocjan)

Dolgoletno izvajanje predstave v produkciji KUD Transformator se je v letu 2025 zaključilo, producentske pravice so se pravno prenesle na Društvo Matafir.

Datum in kraj nastanka letnega poročila: Ljubljana, 20. 2. 2026

Datum sprejetja letnega poročila Občnega zbora KUD Transformator:

Odgovorna oseba za pripravo letnega poročila: Tjaša Kosar

So-zastopnici društva: Tjaša Kosar in Sanja Kranjc

POJASNILA K IZKAZOM

Društvo ima materialno in finančno poslovanje urejeno z internimi akti ter posluje skladno z veljavno zakonodajo. Računovodstvo vodi v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS 2024) .

Društvo vodi ločeno knjigovodstvo za pridobitno in nepridobitno dejavnost. V letu 2025 je društvo opravljalo predvsem nepridobitno dejavnost, pridobitna dejavnost pa ni bila izvajana v večjem obsegu (društvo deluje neprofitno).

V obračunskem letu je društvo izkazalo presežek odhodkov nad prihodki. Društvo nima finančnih naložb, prav tako ne izkazuje pomembnih terjatev, za katere bi obstajala utemeljena nevarnost neplačila.

Računovodske usmeritve temeljijo na načelu nastanka poslovnega dogodka in vrednotenju po nabavni vrednosti. V letu 2025 so se posamezne računovodske kategorije spremenile predvsem zaradi obsega poslovanja.

V okolju društva ni bilo pomembnih normativnih sprememb. Notranji finančni nadzor se izvaja sproti preko nadzora nad poslovanjem in porabo sredstev. Društvo izvaja redni popis sredstev in obveznosti, pri čemer je knjigovodsko stanje usklajeno z dejanskim stanjem.